

Ungdomsarbetslösheten En utmaning för solidariteten

Katolska kyrkans sociallära har sedan utgivningen av den första socialencyklikan, *Rerum Novarum*,¹ 1891, konsekvent betonat arbetets betydelse och värdighet. För kristna betyder arbete något vida mer än bara en avlönad anställning. Arbete är ett starkt uttryck för solidaritet när det utförs med rätta relationer människor emellan och med respekt för Guds hela skapelse. Arbetet är centralt för samhällets gemensamma goda: ”mänskligt arbete har till sin natur som syfte att förena folken” (*Centesimus Annus*, 27)². I sin encyklika *Laborem Exercens*³ har påven Johannes Paulus II utarbetat en förståelse av arbetet som den handling genom vilken vi blir medarbetare i Guds skapelse.

Alltför många unga människors verklighet idag är att de utesluts från arbetsmarknaden som en följd av de sociala och ekonomiska villkor som råder i deras länder och av att arbetstillfällen saknas som skulle passa deras kunskaper och möjligheter. Detta leder till förödande konsekvenser på både personlig och social nivå. Dagens unga generation kan bli en förlorad generation och risken för social uteslutning på grund av att man är ung har blivit en allvarlig utmaning för våra europeiska samhällen.

Vilket ansvar har våra kristna gemenskaper när de står inför storskalig arbetslöshet, som påven Johannes Paulus II beskriver som ”en verklig social katastrof” i *Laborem Exercens* (§ 18)? Kyrkorna har ett ansvar att för beslutsfattare påtala detta i solidaritet med de unga och då i synnerhet betona social rättvisa i den här frågan. Att ha tillgång till arbete som gör det möjligt för oss att ge vårt bidrag till samhället är ett grundläggande mänskligt behov. Att vara utstängd från arbetsmarknaden är ett verkligt hinder för att förverkliga andra mänskliga rättigheter och kan driva människor till samhällets utkanter och till politisk extremism.

Påven Franciskus har alltsedan han blev vald genomgående pekat på de orättvisor som hindrar människor från att arbeta eller att de tvingas arbeta under oacceptabla förhållanden. Vi måste följa hans exempel i alla länder och offentligt påtala det som går emot våra värderingar.

När många unga emotionellt och psykologiskt kämpar med att vara arbetslösa – krossade drömmar, låg självaktning, ensamhet och utanförskap – ska vi inte underskatta värdet av kyrkornas möjlighet att kunna lyssna på dem. Många unga behöver en plats där de kan uttrycka sina rädslor och bekymmer utan att bli bedömda eller känna sig misslyckade. Ett sådant stöd kan vara helt avgörande eftersom unga människor i den här situationen är utsatta för manipulation av de som vill utnyttja deras underläge i syfte att urholka stabiliteten, den sociala sammanhållningen och till och med demokratin i våra samhällen.

Som kyrkor bör vi där det är möjligt erbjuda tillfällen för unga att bygga solidariska nätverk och partnerskap. Vi utmanas också att vara en förebild i att se till att det finns lämpliga möjligheter för unga människor att inneha lederskapspositioner i våra lokala kyrkliga gemenskaper. Vi måste reflektera över om vi är öppna för att ta till vara unga människors

---

¹ Leo XIII, *Rerum Novarum*, ”De nya tingen”, 1891,

http://www.vatican.va/holy_father/leo_xiii/encyclicals/documents/hf_l-xiii_enc_15051891_rerum-novarum_en.html

² Johannes Paulus II, *Centesimus Annus*, ”Människans välfärd”, Katolsk Dokumentation 18, Katolska Bokförlaget, Uppsala, 1991

³ Johannes Paulus II, *Laborem Exercens*, ”Människans arbete”, Katolska Bokförlaget, Uppsala, 1982

energi och erfarenhet. Och ännu viktigare, vi måste fråga dem om de är nöjda med befintliga möjligheter att bidra till kyrkans liv.

Ett viktigt bidrag som kyrkorna kan ge i samhället är att erbjuda en välkomnande plats och så följa Jesu exempel i evangelierna. En direkt följd av ungdomsarbetslösheten i många länder har varit en betydande uppgång i migrationsnivåerna. Kyrkorna kan erbjuda en säker plats för unga människor att bygga upp ett socialt nätverk när de kommer till ett nytt land och kan på ett unikt sätt hjälpa till med integrationsprocessen genom den lokala gemenskapen. För familjerna i deras hemländer kan kyrkorna bli ett pastoralt stöd för de som tycker att det är svårt att klara av att deras kära har lämnat dem.

Som kyrkliga gemenskaper sträcker sig arbetslöshetsproblematiken bortom våra nationella gränser. I en anda av solidaritet måste vi vara öppna för att utforska samarbetsmöjligheter, dela med oss av våra resurser och påtala saken för att förbättra situationen för alla unga människor som söker arbete.

Till de kyrkliga gemenskaperna riktar vi följande rekommendationer:

- att biskopskonferenserna i samarbete med relevanta kyrkliga ungdomsorganisationer för en dialog med unga människor och erbjuder en plattform där de kan lägga fram sina problem och föreslå lösningar på den aktuella arbetsmarknadskrisen;
- att de kyrkliga ledarna stödjer de unga genom att till regeringen och andra relevanta beslutsfattare påtalar deras problem;
- att vi inom kyrkorna reflekterar över hur unga människor engageras i det kyrkliga livet. Är våra kyrkor bra förebilder för de förändringar som vi vill se i samhället i övrigt? Hur välkomnar vi unga människor som ofta känner sig främmande för kyrkan och trosfrågor?
- att församlingarna uppmuntrar till en reflektion över vad den katolska socialläran har att bidra med när det gäller arbetet och arbetsmarknaden. Om vi använder metoden se, bedöma, handla, vad blir då konsekvenserna för vår lokala kyrka och för samhället i övrigt idag?
- Att de lokala församlingarna utforskar möjligheter hur de kan erbjuda ett praktiskt och pastoralt stöd för unga människor som är arbetslösa inom församlingens territorium.